

SLOVENSKO - MAĎARSKÉ HRANIČNÉ PRECHODY

Balassagyarmat-Újkóvár - Koláre (Kóvár)

Odhad vplyvu Natura 2000

Vyhotovil:
Dr. Kovács Tibor

Vyhotovené v roku 2014 z poverenia Unitef '83 Zrt.

1. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

1.1. Meno, adresa a kontakt zhotoviteľa projektu, prípadne investora

1.2. Mená a názvy, adresy osôb, telefónne čísla inštitúcií zúčastnených vo vyplnení dátového listu, popis ich odborných referencií

meno: Dr. Kovács Tibor
adresa: 1165 Budapešť, Hunyadvár u. 43/A
tel: +36-30-2757010
e-mail: gurgulo@gmail.com

2. DOTKNUTÉ ÚZEMIE NATURA 2000

2.1. Názov a kód územia Natura 2000, na ktorý má pravdepodobne vplyv plánovaná investícia

názov: údolie Ipľa
kód: HUDI20026

názov: údolie Ipľa
kód: HUDI10008

2.2.1. Vymenovanie tých typov biotopov spoločenského významu, na situácie ochrany životného prostredia ktorých na území Natura 2000 môže mať vplyv projekt alebo plánovaná investícia

HUDI20026

kód	meno	plocha (ha)
91E0	lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy	15,00
91F0	Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek	0,00
3130	Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried Littorelletea uniflorae a /alebo Isoeto-Nanojuncetea	0,00
3150	Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition	0,00
3160	Prirodzené dystrofné stojaté vody	0,00
6250	Panónske travinnobylinné porasty na spraši	0,00
6260	Panónske travinnobylinné porasty na pieskoch	5,00
6410	Bezkolencové lúky	0,00
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa	0,00
6440	Aluviálne lúky zväzu Cnidion venosi	55,00
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	0,00
7230	Slatiny s vysokým obsahom báz	0,00

2.2.2. Vymenovanie tých typov životných druhov spoločenského významu, alebo niektorý stav z nich na situácie ochrany životného prostredia ktorých na území Natura 2000 môže mať vplyv projekt alebo plánovaná investícia

HUDI20026

kód	vedecký názov	maďarský názov	populácia
4064	Theodoxus transversalis	teodox pásavý	C:
1032	Unio crassus	korýtko riečne	C:
1037	Ophiogomphus cecilia	klinovka hadia	B
4045	Coenagrion ornatum	šidielko	C:
1059	Maculinea teleius	modráčik krvavcový	C:
1138	Barbus meridionalis	mrena stredomorská	C:
1124	Gobio albipinnatus	hrúz bieloplutvý	C:
2511	Gobio kessleri	hrúz Kesslerov	C:
2555	Gymnocephalus baloni	hrebenačka vysoká	C:
1157	Gymnocephalus schraetzer	hrebenačka pásavá	C:
1145	Misgurnus fossilis	čík európsky	C:
1134	Rhodeus amarus sericeus	lopatka dúhová	C:
1146	Sabanejewia aurata	plž severný	B
1160	Zingel streber	kolok vretenovitý	C:
1993	Triturus dobrogicus	mlok dunajský	C:
1188	Bombina bombina	kunka červenobruchá	C:
1220	Emys orbicularis	korytnačka močiarna	C:
1308	Barbastella barbastellus	uchaňa čierna	C:
1310	Miniopterus schreibersi	lietavec sťahovavý	C:
1323	Myotis bechsteini	netopier veľkouchý	C:
1307	Myotis blythii	netopier ostrouchý	C:
1318	Myotis dasycneme	netopier pobrežný	C:
1321	Myotis emarginatus	netopier brvitý	C:
1324	Myotis myotis	netopier obyčajný	C:
1305	Rhinolophus euryale	podkovár južný	C:
1304	Rhinolophus ferrumequinum	podkovár veľký	C:
1303	Rhinolophus hipposideros	podkovár malý	C:
1355	Lutra lutra	vydra riečna	C:

Populácia ďalšieho 1 druhu disponuje štatútom D, čiže na území sa nepovažuje za významný druh.

HUDI10008

vedecký názov	maďarský názov	populácia
Botaurus stellaris	bučiak veľký	C:
Egretta alba	volavka veľká	C:
Ardea purpurea	volavka purpurová	C:
Ciconia ciconia	bocian biely	D
Circus pigargus	jastrab krahulec	D
Falco cherrug	Sokol rároh	C:
Crex crex	chrapkáč poľný	C:
Grus grus	Žeriav popolavý	C:
Alcedo atthis	rybárik riečny	C:
Lanius collurio	strakoš obyčajný	C:

Trasa sa dotýka dvoch území Natura 2000, jeden z nich patrí do kategórie ochrany biotopu (HUDI 20026) druhý do kategórie ochrany vtákov (HUDI10008).

3. NÁZOV INVESTÍCIE

3.1. *Predstavenie projektu alebo plánovanej investície vplývajúcej na územie Natura 2000, určenie cieľov*

Plánovaná investícia zabezpečuje cestné spojenie medzi Balassagyarmat-Újkóvár - Koláre (Kóvár), pre osobnú dopravu s obmedzením vozidiel do celkového zaťaženia osi 3,5 t aj pre nákladnú dopravu.

Cieľ zhustenia možností priechodu cez hranicu, v rámci toho skúmaného pretíňania hraníc:

- pomoc pri ekonomicko-dopravnej integrácii obcí, ktoré sú v súčasnosti odrezané od seba,
- rekonštrukcia voľakedy fungujúcich dopravných spojení,
- rekonštrukcie ekonomických kontaktov pohraničných regiónov, rozvírenie ekonomiky, (väčšia zamestnanosť v oboch smeroch, spoločné rozvoje, rozmach podnikateľskej sféry),
- posilnenie a rozvoj pohraničných spoluprác, a spoločenských kontaktov,

3.2. Rozmer, význam a plánovaná doba plánovanej investície

Investícia naplánovaná na maďarskú stranu zahŕňa v sebe výstavbu vedľajšej cesty o dĺžke asi 200 m a pripájajúci sa most cez rieku Ipeľ.

3.3. Priestorový rozsah plánovaného projektu alebo investície, veľkosť ním použitého územia, a spôsobeného vplyvu, jeho rozsah a zobrazenie na mape

Záber územia na maďarskej strane predstavuje v dĺžke 192 m s priemernou šírkou vyvlastnenia 10 m plochu 1.920 m². Z toho predstavuje záber územia Natura 2000 asi 1.750 m² (všetky sú dotknuté SCI a SPA).

3.4. Predstavenie očakávanej doby realizácie plánovanej investície, ako aj očakávateľných prechodných vplyvov počas realizácie (nástupné objekty, ložiská materiálov, rušivý efekt prepravy, alebo statnej osobnej- či nákladnej dopravy atď.)

Realizácia plánovanej investície si vyžiada pravdepodobne 1 rok času. Vplyv výstavby sa prejavuje väčším záberom územia, v prípade, že sa tak stane, územie treba po dokončení použitia rekultivovať.

Vzhľadom k tomu, že skúmaná trasa sa dotýka územia Natura 2000, miesto depónií, skládok, a ostatných prípravných plôch treba vybrať mimoriadne dôkladne (je potrebné sa dohodnúť s pracovníkmi príslušného národného parku). Z tohto pohľadu nemožno použiť citlivé územia. Počas výstavby treba dbať zvlášť na výkon práce bez znečistenia.

Prepravné tras treba zvoliť tak, aby sa nedotýkali území Natura 2000.

3.5. Predstavenie objektov potrebných pre realizáciu plánovanej investície

– Most cez rieku Ipeľ	169 m
– Výstavba novej komunikácie	192 m
– Zemné práce	5.607 m ³

3.6. Predstavenie prírodného stavu na území vplyvu plánovanou investíciou

Maďarský úsek plánovanej trasy predstavuje iba 192 metrov, cesta sa pripája na hlavnú cestu č. 22. Na vonkajšom oblúku cesty klesá po strmej riečnej terase, a ide až k rieke Ipeľ v rovnej línii sledujúc trasu jednej existujúcej poľnej cesty. Presnú trasu cesty nemožno odčítať z mapy s mierkou 1:10 000. Na jej pravej strane vidieť nad suchou trávou menšiu skupinu stromov z topoľa], nemá žiadnu hodnotu z hľadiska ochrany prírody. Na jej ľavej strane sa nachádza piesočnatá tráva (kód: 6260), kde sa pásol hovädzí dobytok, so stopami silného udupania a burinami znášajúcimi narušenie. Na brehu rieky Ipeľ rastie alej o šírke stromu pozostávajúci z bielych vrb (*Salix alba*). V dobe výjazdu sme nezistili významný živočíšny druh.

3.7. Popis spoločenských, ekonomických dôsledkov plánovanej investície

Realizáciou plánovanej cesty (a hraničného priechodu) sa rozšíria ekonomické možnosti regiónu. Pomocou rýchlejšieho-kratšieho prístupu, a blízkej možnosti prechodu hranice sa vybuduje pravdepodobne opäť systém kontaktov okolitých miest a obcí, poskytujúc možnosť spoločensko-ekonomickému rozvoju, spolupráci susedných miest a obcí rozdelených iba štátnou hranicou.

4. NEPRIAZNIVÉ VPLYVY PLÁNOVANEJ INVESTÍCIE

4.1. Popis očakávanej zmeny prírodného stavu po realizácii plánovanej investície, alebo v dôsledku jej realizácie

Vyhotovenie nového povrchu vozovky, ktorý bude používať prevažne existujúcu poľnú cestu. Zmena stavu nastáva záberom územia, ktorý sa môže dotýkať panónskych piesočnatých trávnatých plôch vo veľmi úzkom pruhu.

4.2. Prezentácia pravdepodobne nepriaznivých vplyvov na biotopy a druhy slúžiacich ako podklad pre popis významnosti na území Natura 2000 s prezentačnými mapovými prílohami

Vzniká dotknutosť jedine panónskych trávnatých plôch, ako biotopu, aj keď na použitej mape s mierkou 10 000 nemožno určiť presne presnú líniu trasy, a z toho vyplývajú nemožno konštatovať s bezpečnosťou ani dotknutosť panónskych trávnatých plôch. Ako nepriaznivý efekt môže nastať minimálne zníženie biotopu.

Spomedzi živočíšnych druhov nachádzajúcich sa na zozname nevznikla ani v prípade jediného dotknutosť, v prípade druhov žijúcich vo vode (ryby, mäkkýše) môže predstavovať narušenie v minimálnej miere výstavba mosta.

4.3. *Odhadovaná miera nevýhodných vplyvov na biotopy a druhy spoločenského významu, slúžiace ako základ pre vymedzenie územia Natura 2000*

Neexistuje nepriaznivý vplyv, alebo narúšanie je nízkej miery.

5. ALTERNATÍVNE (OSTATNÉ ROZUMNÉ) RIEŠENIA

5.1. *Predstavenie alternatívnych riešení preštudovaných projektantom, prípadne investorom (z aspektu priestorovej rozlohy, umiestnenia, dimenzie, metódy).*

Nemáme vedomosti o alternatívnych líniiach vedenia trasy.

6. DÔVODY REALIZÁCIE

6.1. *Predstavenie dôvodov potreby realizácie projektu alebo plánovanej investície*

V prípade rozvoje infraštruktúry sú vplyvy vyvíjané na spoločensko-hospodársky život charakteristicky kladné, pozitívny efekt sa prejavuje predovšetkým na území hospodárskeho života.

Územie vplyvu projektu zahrňuje v sebe okruh tých obcí, odkiaľ sa prostredníctvom nového priechodu cez hranicu sa zníži v značnej miere čas dostupu do prvej dotknutej obce. Okrem toho sa môže potencionálne prejavovať úžitky investície v spoločenskom a ekonomickom priestore, ale význam toho vo vzťahu k dotknutého rozvoja nie je významný. Vplyvy sa prejavujú zásadne na území obcí a mikroregiónu, rozvoj slúži zvýšeniu mobility dotknutého obyvateľstva, ako aj lepšej dostupnosti dotknutých územných jednotiek, súčasne pomáha lepšiemu využitiu turistického potenciálu regiónu.

6.2. *Potrebu plánovanej realizácie projektu alebo investície potvrdzuje niektorý z nasledovných dôvodov (vyznačte prosím potrebné časti):*

- **verejný záujem mimoriadnej dôležitosti zo spoločenského, alebo ekonomického dôvodu (v prípade, že neohrozuje typ biotopu alebo druh mimoriadneho významu),**
- ochrana ľudského zdravia alebo života,
- udržiavanie, zachovanie, prípadne nastolenie verejnej bezpečnosti,
- dosiahnutie mimoriadne priaznivého efektu z aspektu prostredia.

7. ZMIERNENIE NEVÝHODNÝCH VPLYVOV

Treba dbať zvlášť na to, aby sa počas výstavby nedostali znečisťujúce látky do koryta rieky Ipeľ. Hodnotné druhy tu žijúcich druhov rýb (ktoré sú súčasne aj významné druhy) nie sú vystavené nepriaznivým vplyvom z dôvodu prác vykonávaným na zemi, ale môže reagovať citlivo na znečistenia prichádzajúce z vonka.

8. VYROVNÁVAJÚCE (KOMPENZAČNÉ) OPATRENIA

Nie sú potrebné žiadne kompenzačné opatrenia.